Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 23ης Νοεμβρίου 2023 *

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση – Κανονισμός (ΕΕ) 952/2013 – Άρθρο 42, παράγραφος 1 – Υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την τελωνειακή νομοθεσία – Εσφαλμένη δήλωση της χώρας καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων – Εθνική ρύθμιση προβλέπουσα πρόστιμο που αντιστοιχεί στο 50 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών – Αρχή της αναλογικότητας»

Στην υπόθεση C-653/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο περιφέρειας Βουδαπέστης, Ουγγαρία) με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Οκτωβρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

J. P. Mali Kerékpárgyártó és Forgalmazó Kft.

κατά

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin και L. S. Rossi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Ουγγρική Κυβέρνηση εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και την K. Szíjjártó,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον V. Bottka και την F. Moro,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της J. P. Mali Kerékpárgyártó és Forgalmazó Kft. (στο εξής: J. P. Mali) και της Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (διεύθυνσης προσφυγών της εθνικής φορολογικής και τελωνειακής αρχής, Ουγγαρία) (στο εξής: διεύθυνση προσφυγών), σχετικά με πρόστιμο που επιβλήθηκε στην J. P. Mali λόγω εσφαλμένης δηλώσεως της χώρας καταγωγής εισαγόμενων εμπορευμάτων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 9 και 38 του κανονισμού 952/2013 έχουν ως εξής:

«(9) Η [Ευρωπαϊκή] Ένωση βασίζεται σε τελωνειακή ένωση. Ενδείκνυται, προς όφελος τόσο των οικονομικών φορέων όσο και των τελωνειακών αρχών της Ένωσης, να συγκεντρωθεί η ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία σε κώδικα. Βασιζόμενος στην έννοια της εσωτερικής αγοράς, ο κώδικας αυτός θα πρέπει να περιέχει τους γενικούς κανόνες και τα καθεστώτα που εξασφαλίζουν την εφαρμογή του δασμολογίου και άλλων μέτρων κοινής πολιτικής που θεσπίζονται σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και χωρών ή εδαφών εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων των εν λόγω κοινών πολιτικών […].

[…]

(38) Είναι σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη η καλή πίστη του ενδιαφερομένου σε περιπτώσεις κατά τις οποίες γεννάται τελωνειακή οφειλή λόγω μη συμμόρφωσης με την τελωνειακή νομοθεσία και να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις της αμέλειας εκ μέρους του οφειλέτη.»

4 Το άρθρο 15 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Παροχή πληροφοριών στις τελωνειακές αρχές», προβλέπει τα εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο που συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διεκπεραίωση τελωνειακών διατυπώσεων ή σε τελωνειακούς ελέγχους παρέχει, μετά από αίτημα των τελωνειακών αρχών και εντός της εκάστοτε καθοριζόμενης προθεσμίας, στις αρχές αυτές, όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πληροφορίες στην κατάλληλη μορφή, και όλη την απαιτούμενη βοήθεια για τη διεκπεραίωση αυτών των διατυπώσεων ή ελέγχων.

2. «Η υποβολή τελωνειακής διασάφησης […] καθιστ[ά] το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υπεύθυνο για όλα τα ακόλουθα:

α) την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχονται στη διασάφηση […] ·

β) τη γνησιότητα, την ακρίβεια και την ισχύ κάθε εγγράφου που συνοδεύει τη διασάφηση […] ·

[…]

Στην περίπτωση που υποβάλλεται διασάφηση […] από τελωνειακό αντιπρόσωπο του ενδιαφερομένου προσώπου, […] ο εν λόγω τελωνειακός αντιπρόσωπος δεσμεύεται επίσης από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.»

5 Το άρθρο 42 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επιβολή κυρώσεων», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος προβλέπει κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την τελωνειακή νομοθεσία. Οι κυρώσεις αυτές είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.»

6 Το άρθρο 79 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Τελωνειακή οφειλή που γεννάται λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων και όρων», ορίζει τα εξής:

«1. Για τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε εισαγωγικό δασμό, γεννάται τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή λόγω της μη τήρησης οποιουδήποτε από τα εξής:

α) μιας από τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά την είσοδο μη ενωσιακών εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, […]

[…]

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), οφειλέτης είναι οποιοδήποτε από τα ακόλουθα πρόσωπα:

α) πρόσωπο που όφειλε να τηρήσει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις·

[…]».

7 Το άρθρο 124 του κανονισμού 952/2013, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόσβεση», προβλέπει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων σχετικά με τη μη ανάκτηση του ποσού του εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού που αντιστοιχεί σε τελωνειακή οφειλή σε περίπτωση δικαστικά διαπιστωμένης αφερεγγυότητας του οφειλέτη, η τελωνειακή οφειλή, κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή, αποσβέννυται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

[…]

β) με την καταβολή του ποσού των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών,

[…]

η) όταν η τελωνειακή οφειλή έχει γεννηθεί σύμφωνα με το άρθρο 79 ή το άρθρο 82 και πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
   i) οι παραλείψεις που οδήγησαν στη γένεση τελωνειακής οφειλής δεν είχαν ουσιαστικές συνέπειες για την ορθή λειτουργία του οικείου τελωνειακού καθεστώτος και δεν αποτελούσαν απόπειρα διάπραξης απάτης,
   ii) έχουν διεκπεραιωθεί εκ των υστέρων όλες οι διατυπώσεις που απαιτούνται για τη διευθέτηση της κατάστασης των εμπορευμάτων,

[…]

ια) όταν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η τελωνειακή οφειλή έχει γεννηθεί δυνάμει του άρθρου 79 και έχουν παρασχεθεί στις τελωνειακές αρχές ικανοποιητικές αποδείξεις σύμφωνα με τις οποίες τα εμπορεύματα δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή καταναλωθεί και έχουν εξέλθει από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

[…]

6. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ια), η τελωνειακή οφειλή δεν αποσβέννυται έναντι του προσώπου ή των προσώπων που διέπραξαν απόπειρα απάτης.

[…]»

Το ουγγρικό δίκαιο

8 Το άρθρο 2, σημείο 6, του az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (Vámtörvény) (νόμου αριθ. CLII του 2017, περί εφαρμογής του τελωνειακού δικαίου της Ένωσης), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως της διοικητικής αποφάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί τελωνείων), όριζε την έννοια του «ελλείμματος τελωνειακών δασμών» ως εξής:

«η διαφορά μεταξύ του ποσού των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται και του ποσού, χαμηλότερου του προηγουμένου, των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που γνωστοποιήθηκαν, καθώς και του ποσού των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται αλλά δεν γνωστοποιήθηκαν, εκτός αν τούτο οφείλεται σε παράβαση νόμου ή σε εσφαλμένη εκτίμηση των διαθέσιμων στοιχείων από τις τελωνειακές αρχές, εξαιρουμένων των περιπτώσεων αποδοχής χωρίς επαλήθευση· […]».

9 Ο ορισμός αυτός τροποποιήθηκε, με ισχύ από τις 28 Ιουλίου 2022, ως εξής:

«η διαφορά μεταξύ του ποσού των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται και του ποσού, χαμηλότερου του προηγουμένου, των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που γνωστοποιήθηκαν, καθώς και του ποσού των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται αλλά δεν γνωστοποιήθηκαν, εκτός αν τούτο οφείλεται σε παράβαση νόμου ή σε εσφαλμένη εκτίμηση των διαθέσιμων στοιχείων από τις τελωνειακές αρχές, εξαιρουμένων των περιπτώσεων αποδοχής χωρίς επαλήθευση, διευκρινιζομένου ότι […] ούτε τελωνειακή οφειλή που αποσβέννυται δυνάμει του άρθρου 124, παράγραφος 1, στοιχείο η′ ή στοιχείο ια′, του [κανονισμού 952/2013] ούτε τελωνειακή οφειλή μικρότερη των δέκα ευρώ που προκύπτει λόγω παραβάσεως σχετικής με την τελωνειακή επιτήρηση ή με υπόθεση τελωνειακής διοίκησης συνιστά έλλειμμα τελωνειακών δασμών.»

10 Το άρθρο 84 του νόμου περί τελωνείων προβλέπει τα εξής:

«1. […]

a) Η αρμόδια τελωνειακή αρχή επιβάλλει τελωνειακό διοικητικό πρόστιμο για παραβάσεις που αφορούν την υποβολή των διασαφήσεων εμπορευμάτων, την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη διασάφηση εμπορευμάτων, […]

[…]

2. […]

a) aa) Η παράβαση της παραγράφου 1, στοιχείο a, θεωρείται ότι διαπράχθηκε, μεταξύ άλλων, όταν ο διασαφιστής, κατά τον χρόνο υποβολής της τελωνειακής διασάφησης […], δεν διασφαλίζει την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχονται με τη διασάφηση, τη γνωστοποίηση ή την αίτηση. […]

[…]

8. Αν οι παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή μια συναφής με αυτές παράλειψη συνεπάγονται έλλειμμα τελωνειακών δασμών, επιβάλλεται –με την επιφύλαξη των οριζομένων στις παραγράφους 12 και 13, στο άρθρο 85, παράγραφοι 1, 3 και 4, και στο άρθρο 86– τελωνειακό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί στο 50 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών.

[…]

10. Εάν οι παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή μια συναφής με αυτές παράλειψη δεν συνεπάγονται έλλειμμα τελωνειακών δασμών, επιβάλλεται –με την επιφύλαξη των οριζομένων στις παραγράφους 12 και 13, στο άρθρο 85, παράγραφοι 1, 3 και 4, και στο άρθρο 86– τελωνειακό διοικητικό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί,

a) στην περίπτωση παραβάσεως κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, στοιχείο a, σε 100 000 [ουγγρικά φιορίνια (HUF) (περίπου 270 ευρώ)] για φυσικό πρόσωπο και σε 500 000 HUF [(περίπου 1 350 ευρώ)] για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο,

[…]».

11 Το άρθρο 85 του εν λόγω νόμου προβλέπει τα εξής:

«1. Εάν η τελωνειακή αρχή διαπιστώσει:

a) ότι η σχετική παράβαση ή παράλειψη δεν διαπράχθηκε με πλαστογράφηση ή καταστροφή δικαιολογητικών εγγράφων, βιβλίων ή μητρώων,

b) ότι δεν προέκυψε έλλειμμα τελωνειακών δασμών λόγω της παραβάσεως ή της παραλείψεως, ή ότι η απορρέουσα τελωνειακή οφειλή δεν υπερβαίνει τα 30 000 HUF [(περίπου 80 ευρώ)] στην περίπτωση φυσικού προσώπου ή 150 000 HUF [(περίπου 400 ευρώ)] στην περίπτωση νομικού προσώπου, και

c) ότι το εν λόγω πρόσωπο υπέπεσε σε παράβαση ή παράλειψη κατά την έννοια του άρθρου 84, παράγραφος 1, για πρώτη φορά στη διάρκεια του έτους που προηγείται της διαπίστωσης της επίμαχης παράβασης ή παράλειψης,

η τελωνειακή αρχή αποφεύγει την επιβολή προστίμου και απευθύνει προειδοποίηση στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

[…]

3. Με εξαίρεση τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, δεν είναι δυνατή η επιβολή τελωνειακού διοικητικού προστίμου σε σχέση με την υποβολή της διασάφησης εμπορευμάτων και την ακρίβεια των πληροφοριών της διασάφησης εμπορευμάτων, εάν ο διασαφιστής ζητήσει την τροποποίηση της διασάφησης εμπορευμάτων. […]

4. Εάν […] ο διασαφιστής, βάσει των πληροφοριών που παρέχονται σχετικά με τους δασμούς και τις λοιπές επιβαρύνσεις όσον αφορά την έκταση του ελέγχου, ζητήσει την τροποποίηση της τελωνειακής διασάφησης των εμπορευμάτων μετά την έναρξη από την τελωνειακή αρχή του εκ των υστέρων ελέγχου, αλλά πριν από την υποβολή της έκθεσης που περιέχει τα πορίσματα του εν λόγω ελέγχου, το 50 % του ποσού του προστίμου που μπορεί να επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, παράγραφοι 8, 10 και 13, επιβάλλεται υπό μορφή τελωνειακού διοικητικού προστίμου, με εξαίρεση τις διατάξεις της παραγράφου 1 και του άρθρου 86.»

12 Το άρθρο 86 του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση που η παράβαση ή η παράλειψη διαπράττεται με πλαστογράφηση ή καταστροφή εγγράφων, βιβλίων και στοιχείων και έχει ως αποτέλεσμα την υποχρέωση καταβολής δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων, το ποσό του τελωνειακού διοικητικού προστίμου ανέρχεται στο 200 % της υποχρεώσεως καταβολής των οφειλόμενων δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων. […]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

13 Η εταιρία ουγγρικού δικαίου J. P. Mali εισήγαγε, το 2017 και το 2018, ποδήλατα και εξαρτήματα ποδηλάτων τα οποία είχε αγοράσει από εταιρίες εγκατεστημένες στην Ταϊβάν. Για τη θέση των εμπορευμάτων αυτών σε ελεύθερη κυκλοφορία, ο τελωνειακός αντιπρόσωπός της ZeMeX Kereskedelmi és Szállítmányozó Kft. υπέβαλε τελωνειακές διασαφήσεις, στις οποίες δήλωσε ότι τα εν λόγω εμπορεύματα ήταν καταγωγής Ταϊβάν.

14 Η Nemzeti Adó- és Vámhivatal Baranya Megyei Adó- és Vámigazgatósága (περιφερειακή φορολογική και τελωνειακή διεύθυνση της Baranya, η οποία υπάγεται στην εθνική φορολογική και τελωνειακή αρχή, Ουγγαρία) (στο εξής: πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή) διαπίστωσε ότι τα εισαγόμενα ποδήλατα και εξαρτήματα ποδηλάτων προέρχονταν, στην πραγματικότητα, από την Κίνα, οπότε για την εισαγωγή τους έπρεπε να εισπραχθεί δασμός αντιντάμπινγκ. Ως εκ τούτου, με αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου 2020, οι οποίες κατέστησαν απρόσβλητες στις 29 Δεκεμβρίου 2020, η ως άνω αρχή απαίτησε από την J. P. Mali την καταβολή, ως τελωνειακής οφειλής, ποσού 26 077 000 HUF (περίπου 70 000 ευρώ), το οποίο κατέβαλε ο τελωνειακός αντιπρόσωπος της εν λόγω εταιρίας.

15 Βάσει στοιχείων που συνελέγησαν στο πλαίσιο του εκ των υστέρων ελέγχου που διενεργήθηκε στην J. P. Mali, η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή έκρινε ότι η εν λόγω εταιρία, ως συμβαλλόμενο μέρος στη συναλλαγή, όφειλε να διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις περιστάσεις υπό τις οποίες

αποκτήθηκαν τα επίμαχα εμπορεύματα. Η έκθεση ελέγχου στηρίχθηκε, μεταξύ άλλων, σε έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) από την οποία προέκυπτε ότι η εγκατεστημένη στην Ταϊβάν εταιρία η οποία είχε καταχωριστεί ως εξαγωγέας των εν λόγω εμπορευμάτων εμπλεκόταν σε ψευδείς δηλώσεις σχετικά με την καταγωγή κινεζικών εξαρτημάτων ποδηλάτων.

16 Εκτιμώντας ότι η J. P. Mali είχε διαπράξει την παράβαση που προβλέπει το άρθρο 84, παράγραφος 1, στοιχείο a, και παράγραφος 2, στοιχείο a, περίπτωση aa, του νόμου περί τελωνείων, η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή τής επέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 84, παράγραφος 8, του εν λόγω νόμου, τελωνειακό διοικητικό πρόστιμο ύψους 13 039 000 HUF (περίπου 35 000 ευρώ).

17 Η J. P. Mali άσκησε διοικητική προσφυγή κατά της αποφάσεως της ως άνω τελωνειακής αρχής ενώπιον της διεύθυνσης προσφυγών. Η εν λόγω διεύθυνση απέρριψε την προσφυγή με απόφαση της 22ας Απριλίου 2021, με το σκεπτικό ότι απόκειτο στην J. P. Mali να δηλώσει ορθώς την καταγωγή των εμπορευμάτων και ότι, ως διανομέας ποδηλάτων, όφειλε να γνωρίζει τις διατάξεις που έχουν εφαρμογή στη δραστηριότητά της, μεταξύ των οποίων οι διατάξεις περί δασμού αντιντάμπινγκ, και να επιλέγει, με τη δέουσα προσοχή, τους αντισυμβαλλομένους με τους οποίους συναλλάσσεται, περιλαμβανομένων των εξαγωγέων σε τρίτες χώρες. Η ανακρίβεια των τελωνειακών διασαφήσεων εντάσσεται στον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο που φέρει ο υπόχρεος καταβολής των δασμών.

18 Η διεύθυνση προσφυγών έκρινε, εξάλλου, με την ως άνω απόφαση, ότι το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην J. P. Mali στηριζόταν σε ορθή εφαρμογή του νόμου περί τελωνείων και δεν παραβίαζε το δίκαιο της Ένωσης.

19 Συναφώς, η διεύθυνση προσφυγών διαπίστωσε ότι, λόγω της εσφαλμένης δήλωσης της χώρας καταγωγής, η δασμολογητέα αξία των οικείων εμπορευμάτων καθορίστηκε σε ποσό σημαντικά χαμηλότερο από την πραγματική αξία των εν λόγω εμπορευμάτων, γεγονός που είχε ως συνέπεια έλλειμμα τελωνειακών δασμών. Η διεύθυνση προσφυγών έκρινε ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2, σημείο 6, και του άρθρου 84, παράγραφος 8, του νόμου περί τελωνείων, το εν λόγω έλλειμμα είχε ως συνέπεια την επιβολή προστίμου με συντελεστή 50 %, υπολογιζομένου επί του συνολικού ποσού της υποχρεώσεως που προσδιορίστηκε από τις τελωνειακές αρχές, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν η παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας μπορούσε να καταλογιστεί στην J. P. Mali. Το εν λόγω πρόστιμο δεν μπορούσε να διαγραφεί, δεδομένου ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις που προβλέπει προς τούτο ο νόμος περί τελωνείων, ούτε να μειωθεί το ύψος του, δεδομένου ότι η κατάσταση της J. P. Mali δεν είχε τακτοποιηθεί μεταξύ της ενάρξεως του εκ των υστέρων ελέγχου και της κοινοποιήσεως της έκθεσης του ελέγχου αυτού.

20 Η J. P. Mali άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως της διεύθυνσης προσφυγών ενώπιον του Fővárosi Törvényszék (δικαστηρίου περιφέρειας Βουδαπέστης, Ουγγαρία). Υποστηρίζει ότι το πρόστιμο, το οποίο αντιστοιχεί κατ' αποκοπήν στο 50 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών, δεν είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα της παραβάσεως.

21 Η J. P. Mali παρατηρεί ότι οι εισαγωγείς διαθέτουν περιορισμένες μόνον πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και την καταγωγή των εμπορευμάτων και ότι εξαρτώνται, συναφώς, από τα στοιχεία που παρέχουν οι εξαγωγείς. Επισημαίνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, ένας ανεξάρτητος δημόσιος φορέας, το Εμπορικό Επιμελητήριο της Ταϊβάν, της χορήγησε πιστοποιητικά τα οποία επιβεβαίωναν τις δηλώσεις των εξαγωγέων ως προς την καταγωγή των οικείων εμπορευμάτων. Η J. P. Mali εκτιμά ότι η ουγγρική νομοθεσία, καθόσον δεν επιτρέπει να

λαμβάνονται υπόψη τέτοιες περιστάσεις και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεως της τελωνειακής νομοθεσίας, βαρύ πρόστιμο στον εισαγωγέα, παρά το γεγονός ότι η παράβαση αυτή δεν μπορεί να του καταλογιστεί, είναι αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως προς τις σχετικές με τις κυρώσεις διατάξεις του κανονισμού 952/3013.

22 Κατά τη διεύθυνση προσφυγών, που είναι η καθής της κύριας δίκης, τα ως άνω επιχειρήματα της J. P. Mali είναι αβάσιμα. Ο νόμος περί τελωνείων διακρίνει ανάλογα με το είδος των παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας και τις συνέπειές τους. Συγκεκριμένα, ο νόμος προβλέπει διαφορετικές κυρώσεις αναλόγως του αν η παράβαση είχε ως συνέπεια ή μη έλλειμμα τελωνειακών δασμών. Επιπλέον, δυνάμει των άρθρων 85 και 86 του εν λόγω νόμου, ακόμη και σε περίπτωση παραβάσεως η οποία είχε ως συνέπεια έλλειμμα τελωνειακών δασμών, η κύρωση διαμορφώνεται σε συνάρτηση με ορισμένους συντελεστές στάθμισης.

23 Το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο περιφέρειας Βουδαπέστης) εκτιμά ότι υφίσταται αμφιβολία ως προς τη συμβατότητα της κυρώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 84, παράγραφος 8, του νόμου περί τελωνείων με την απαίτηση αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 952/2013.

24 Το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι η ανωτέρω διάταξη του νόμου περί τελωνείων δεν παρέχει τη δυνατότητα να εξακριβωθεί η ύπαρξη συμπεριφοράς καταλογιστέας στον οικείο επιχειρηματία και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπει να εξεταστεί αν ο εν λόγω επιχειρηματίας έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα που μπορούσαν να αναμένονται από αυτόν προκειμένου να αποφύγει την παράβαση που είχε ως συνέπεια έλλειμμα τελωνειακών δασμών.

25 Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει, ωστόσο, ότι ο Ούγγρος νομοθέτης τροποποίησε, με ισχύ από τις 28 Ιουλίου 2022, την κατά το άρθρο 2, σημείο 6, του νόμου περί τελωνείων έννοια του «ελλείμματος τελωνειακών δασμών», προσθέτοντας ότι «ούτε τελωνειακή οφειλή που αποσβέννυται δυνάμει του άρθρου 124, παράγραφος 1, στοιχείο η′ ή στοιχείο ια′, του [κανονισμού 952/2013] ούτε τελωνειακή οφειλή μικρότερη των δέκα ευρώ που προκύπτει λόγω παραβάσεως σχετικής με την τελωνειακή επιτήρηση ή με υπόθεση τελωνειακής διοίκησης συνιστά έλλειμμα τελωνειακών δασμών». Με την τροποποίηση αυτή, η οποία έχει άμεση εφαρμογή στις εκκρεμείς υποθέσεις που εμπίπτουν στις ως άνω περιπτώσεις, ο νομοθέτης αναγνώρισε ότι, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, οι συμπεριφορές που συνίστανται σε παράβαση της υποχρεώσεως προσκομίσεως των εμπορευμάτων στο τελωνείο ή σε απομάκρυνσή τους από την τελωνειακή επιτήρηση δεν μπορούν να αξιολογούνται με τον ίδιο τρόπο όπως λιγότερο σημαντικές παραβάσεις των τελωνειακών υποχρεώσεων.

26 Κατά το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να καθοριστεί αν η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 84, παράγραφος 8, του νόμου περί τελωνείων είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβανομένου υπόψη ότι, εν προκειμένω, οι εξαγωγείς και το Εμπορικό Επιμελητήριο της Ταϊβάν είχαν δηλώσει ότι τα οικεία εμπορεύματα προέρχονταν από την Ταϊβάν και η πραγματική καταγωγή των εμπορευμάτων προέκυψε μόνον από έκθεση της OLAF η οποία καταρτίστηκε μετά την τελωνειακή διασάφηση.

27 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο περιφέρειας Βουδαπέστης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει ο κανονισμός [952/2013] την έννοια ότι συνάδει με την προβλεπόμενη στο άρθρο 42, παράγραφος 1, του [εν λόγω κανονισμού] απαίτηση αναλογικότητας το άρθρο 84, παράγραφος 8, του [νόμου περί τελωνείων], το οποίο, στην περίπτωση του τελωνειακού διοικητικού προστίμου που επιβάλλεται υποχρεωτικά στην περίπτωση ελλείμματος τελωνειακών δασμών το οποίο προκύπτει από παράβαση σχετική με την ακρίβεια των στοιχείων της τελωνειακής διασαφήσεως, δεν επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να προβούν σε αξιολόγηση του συνόλου των περιστάσεων της υποθέσεως ή της συμπεριφοράς που αποδίδεται στον επιχειρηματία ο οποίος υπέβαλε την τελωνειακή διασάφηση, αλλά επιτάσσει, ως κανόνας αναγκαστικού δικαίου, την επιβολή τελωνειακού διοικητικού προστίμου ανερχόμενου στο 50 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών, ανεξάρτητα από τη σοβαρότητα της διαπραχθείσας παραβάσεως και την εξέταση και εκτίμηση της δυνατότητας καταλογισμού της στον επιχειρηματία που κατέθεσε την τελωνειακή διασάφηση;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

28 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι το άρθρο 15 του κανονισμού 952/2013 υποχρεώνει κάθε πρόσωπο που συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διεκπεραίωση των τελωνειακών διατυπώσεων να παρέχει ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες με την τελωνειακή διασάφηση.

29 Η μη τήρηση της υποχρεώσεως αυτής συνιστά «παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας», κατά την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Πράγματι, η έννοια αυτή δεν αναφέρεται αποκλειστικά σε δόλιες δραστηριότητες, αλλά περιλαμβάνει κάθε παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας της Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν η παράβαση έχει διαπραχθεί εκ προθέσεως ή εξ αμελείας ή ακόμη και χωρίς οποιαδήποτε παράνομη συμπεριφορά εκ μέρους του ενδιαφερόμενου φορέα (πρβλ. αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, σκέψεις 30 έως 32 και 45, και της 8ης Ιουνίου 2023, Zes Zollner Electronic, C-640/21, EU:C:2023:457, σκέψη 59).

30 Όσον αφορά τις συνέπειες μιας τέτοιας μη συμμόρφωσης, απόκειται σε κάθε κράτος μέλος να προβλέψει, σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση παροχής ανακριβών πληροφοριών στο πλαίσιο τελωνειακής διασάφησης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων – στις οποίες εμπίπτει, κατά το αιτούν δικαστήριο, η υπόθεση της κύριας δίκης– οι οποίες χαρακτηρίζονται από την καλή πίστη του εισαγωγέα, ο οποίος βασίστηκε σε επίσημες βεβαιώσεις εκδοθείσες σε χώρα ή έδαφος εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

31 Κύρωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία συνίσταται σε διοικητικό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί στο 50 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών που προκλήθηκε από τις παρασχεθείσες ανακριβείς πληροφορίες, δύναται να θεωρηθεί αποτελεσματική και αποτρεπτική, κατά την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 952/2013. Πράγματι, μια τέτοια κύρωση είναι ικανή να ενθαρρύνει τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν ορθές πληροφορίες σχετικά με τα εμπορεύματα που εισάγουν και ότι οι πληροφορίες τις οποίες παρέχουν με τις τελωνειακές διασαφήσεις είναι πλήρεις και ακριβείς. Ως εκ τούτου, συμβάλλει στην επίτευξη του σκοπού, που

εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού, να διασφαλιστεί η εφαρμογή του δασμολογίου και άλλων μέτρων κοινής πολιτικής σχετικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και χωρών ή εδαφών εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

32 Συναφώς, όσον αφορά την αναλογικότητα της επίμαχης κυρώσεως, υπενθυμίζεται ότι, ελλείψει εναρμονίσεως της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση μη τηρήσεως των προϋποθέσεων που προβλέπει σύστημα το οποίο έχει θεσπιστεί με τη νομοθεσία αυτή, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να επιλέγουν τις κυρώσεις που θεωρούν κατάλληλες. Ωστόσο, οφείλουν να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης και τις γενικές αρχές του και, κατά συνέπεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας. Δυνάμει της εν λόγω αρχής, τα διοικητικά ή κατασταλτικά μέτρα δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών που θεμιτώς επιδιώκονται με τη νομοθεσία αυτή και δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους εν λόγω σκοπούς (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2023, Zes Zollner Electronic, C-640/21, EU:C:2023:457, σκέψεις 60 και 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Η εν λόγω αρχή επιβάλλεται στα κράτη μέλη όχι μόνον όσον αφορά τον καθορισμό των συστατικών στοιχείων μιας παραβάσεως και τον ορισμό των κανόνων σχετικά με το ύψος του ποσού των προστίμων, αλλά και όσον αφορά την εκτίμηση των στοιχείων που είναι δυνατό να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του προστίμου (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2017, Euro-Team και Spirál-Gép, C-497/15 και C-498/15, EU:C:2017:229, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

34 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι ο Ούγγρος νομοθέτης θέσπισε ένα σύστημα κυρώσεων για την περίπτωση παραβάσεως της τελωνειακής νομοθεσίας που προβλέπει ένα διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου είναι ευθέως ανάλογο προς το έλλειμμα τελωνειακών δασμών που προκάλεσε η παράβαση.

35 Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι το διοικητικό πρόστιμο που προβλέπεται από το εν λόγω σύστημα ισούται, κατ' αρχήν, με το 50 % του ελλείμματος, όσο μεγαλύτερο είναι το εν λόγω έλλειμμα, το οποίο προκύπτει, για παράδειγμα, από την ανακριβή αναγραφή της χώρας ή του εδάφους καταγωγής των εμπορευμάτων, τόσο περισσότερο αυξάνεται το ποσό του προστίμου. Αντιθέτως, όσο χαμηλότερο είναι το ως άνω έλλειμμα, τόσο περισσότερο μειώνεται το ποσό του προστίμου. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έλλειμμα είναι αμελητέο, τούτο μπορεί να έχει ως συνέπεια απαλλαγή.

36 Κατά τα λοιπά, ο εν λόγω συντελεστής ύψους 50 % δεν παρίσταται υπερβολικός, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας την οποία έχει ο σκοπός της τελωνειακής νομοθεσίας της Ένωσης, που υπομνήσθηκε στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως.

37 Εξάλλου, ρύθμιση όπως η επίμαχη επιτρέπει να λαμβάνεται σε σημαντικό βαθμό υπόψη η συμπεριφορά του οικείου επιχειρηματία, μεταξύ άλλων, διά της αυξήσεως του συντελεστή του προστίμου στο 200 % της υποχρέωσης καταβολής δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων σε περίπτωση δόλιας δραστηριότητας και διά της μειώσεως του συντελεστή του προστίμου στο 25 % του ελλείμματος τελωνειακών δασμών, εφόσον ο εν λόγω επιχειρηματίας είναι καλόπιστος και ζητεί, μεταξύ της ενάρξεως του εκ των υστέρων ελέγχου και της υποβολής της εκθέσεως που περιέχει τα πορίσματα του εν λόγω ελέγχου, να τροποποιήσει την τελωνειακή διασάφηση, παρέχοντας τις ακριβείς πληροφορίες.

38 Στον τομέα των δασμών, τέτοιες ρυθμίσεις καθιστούν δυνατή την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην αιτιολογική σκέψη 38 του κανονισμού 952/2013, οι διατάξεις αυτές διακρίνουν επαρκώς τις περιπτώσεις στις οποίες ο οικείος επιχειρηματίας είναι καλόπιστος από εκείνες στις οποίες δεν είναι καλόπιστος.

39 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 952/2013 έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία, σε περίπτωση ελλείμματος τελωνειακών δασμών λόγω παροχής ανακριβών πληροφοριών στο πλαίσιο τελωνειακής διασάφησης σχετικά με εισαγόμενα στην Ένωση εμπορεύματα, προβλέπει διοικητικό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί, κατ' αρχήν, στο 50 % του εν λόγω ελλείμματος και επιβάλλεται παρά την καλή πίστη του οικείου επιχειρηματία και τις προφυλάξεις που αυτός έλαβε, δεδομένου ότι το ποσοστό αυτό του 50 % είναι σαφώς χαμηλότερο από εκείνο το οποίο προβλέπεται σε περίπτωση κακής πίστεως του εν λόγω επιχειρηματία και, επιπλέον, μειώνεται σημαντικά σε ορισμένες περιπτώσεις που καθορίζονται στην εν λόγω ρύθμιση, συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως κατά την οποία ο επιχειρηματίας που ενεργεί καλόπιστα διορθώνει την τελωνειακή διασάφηση πριν από την ολοκλήρωση του εκ των υστέρων ελέγχου.

Επί των δικαστικών εξόδων

40 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία, σε περίπτωση ελλείμματος τελωνειακών δασμών λόγω παροχής ανακριβών πληροφοριών στο πλαίσιο τελωνειακής διασάφησης σχετικά με εισαγόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εμπορεύματα, προβλέπει διοικητικό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί, κατ' αρχήν, στο 50 % του εν λόγω ελλείμματος και επιβάλλεται παρά την καλή πίστη του οικείου επιχειρηματία και τις προφυλάξεις που αυτός έλαβε, δεδομένου ότι το ποσοστό αυτό του 50 % είναι σαφώς χαμηλότερο από εκείνο το οποίο προβλέπεται σε περίπτωση κακής πίστεως του εν λόγω επιχειρηματία και, επιπλέον, μειώνεται σημαντικά σε ορισμένες περιπτώσεις που καθορίζονται στην εν λόγω ρύθμιση, συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως κατά την οποία ο επιχειρηματίας που ενεργεί καλόπιστα διορθώνει την τελωνειακή διασάφηση πριν από την ολοκλήρωση του εκ των υστέρων ελέγχου.

(υπογραφές)